

[Leif Hermann]

spektiver en dansk miljøminister kan lægge på bordet.

Ministerens styrelser kom i sommer med nogle meget grundige og perspektivrige bemærkninger i marginaljordsredøgørelsen. Den fulgte, kunne man godt sige, den EF-problemstilling op, som var skitseret i grøn-bogen, og satte den ind i et dansk miljøpolitisk perspektiv.

Embedsmandsredøgørelsens konklusioner og forslag til virkemidler for at sikre naturområder inden for det miljøpolitiske marginaljordsbegreb forekommer velovervejede og grundige, om end udvalget åbenbart ikke har set det som sin opgave at fremkomme med konkrete planer til sikring af marginaljorderne; hverken i tidsmæssig eller økonomisk henseende er der fremlagt planer.

Netop på grund af den enestående chance, jeg talte om før, er det nok sådan, at mangelen på planlægning kan gå hen og blive skæbnesvanger. Selv om landbrugsministeren har erkendt, at der er et problem her – det erkendte han senest i et samrådsnotat fra den 28. november 1985, og landbrugsministeren viste skam en betydelig velvilje over for de miljømæssige fordele ved marginaljorderne – så efterlader notatet dog ikke nogen tvivl om, at det for landbruget gælder om at redde de økonomiske interesser. Det er der vel i grunden ikke noget forkert i, man skal bare være klar over, at det landbrugsbetingede marginaljordsbegreb – altså spørgsmålet om, hvad der kan betale sig at dyrke, og hvad der ikke kan betale sig at dyrke – lige så godt kan gå den anden vej, således at det på et eller andet tidspunkt, efter at der har været natur i nogle år på visse områder, pludselig igen kan betale sig at dyrke det, og dermed har spørgsmålet om økonomi kontra miljø fået en anden og aktuel interesse. Derfor er det påkrævet, at den miljømæssige markering af marginaljordsbegrebet understreges langt, langt tydeligere, end det er sket i ministerens redegørelse.

Regeringen er fremkommet med en lang række sympatiske og udmærkede tanker, som er taget fra embedsmandsredøgørelsen: pilotprojekter, praktiske forsøg med naturgenopretning inden for karakteristiske landskabstyper, overvejelser om lovgivning om beskyttelseszoner, vurdering af administrationen af naturfredningslovens § 43, belysning af mulighederne for opkøb af værdifulde naturom-

råder, og så vil man stræbe henimod at varetage miljømæssige interesser i forbindelse med landbrugsstøtten. Det er alt sammen udmærket, men det er for luftigt, det er faktisk næsten uforpligtende.

Selv om pilotprojekterne som det eneste – og det er da så også en undtagelse fra det, jeg har sagt – nu synes rimeligt planlagt, er det også det eneste konkrete element i det, vi kunne kalde »pakken« i disse tider. Det er en god idé med disse pilotprojekter, men man savner, at de sættes ind i nogle – kunne man godt sige – landsdækkende registreringssammenhænge på grundlag af andet tilgængeligt materiale end det materiale, der fremkommer ved projekterne.

Miljøministeren har udgivet en udmærket bog om Danmarks større nationale naturområder. Her ligger der en registreringsgrundlagsmulighed. Der er fredningsplanlægningen og de amtskommunale fredningsplaner, og der findes mange andre grundlag, man kan foretage denne registrering på.

Hvis vi så samtidig ser på sammensætningen af den styringsgruppe, der skal stå bag pilotprojekterne, kan man jo godt se, at her skal der bestemt ikke trædes nogen over tærerne. De er med alle sammen: Tolvmandsforeningerne, Husmandsforeningerne, Landboforeningerne og de grønne organisationer naturligvis; dertil kommer alle ministerens styrelser, og i spidsen står fredningsstyrelsen som koordinator. Det er alt sammen udmærket, men her er det oplagt, at de grønne synspunkter ikke nødvendigvis har et flertal bag sig; det er oplagt, at det klare standpunkt, at vi hele tiden skal holde os landbrugets økonomiske interesser for øje, har langt bedre vilkår.

De grønne organisationer har allerede meldt sig med et bud, kunne man godt sige, på en strategi og en slags planlægning. For nogle dage siden fik vi et notat fra de grønne organisationer, og det må man nok sige er ganske anderledes håndfast i kravet om, hvad man skal gøre, men jeg må nok sige, at det uden at være skræmmet kan danne et betydelig bedre grundlag end ministerens redegørelse for det arbejde med marginaljorderne, vi skal i gang med.

Jeg noterede mig, at hr. Rønholt syntes, det ville være ganske skrækeligt, om man gik i gang med en registrering og en planlægning, og jeg forstod hr. Rønholt sådan, at det